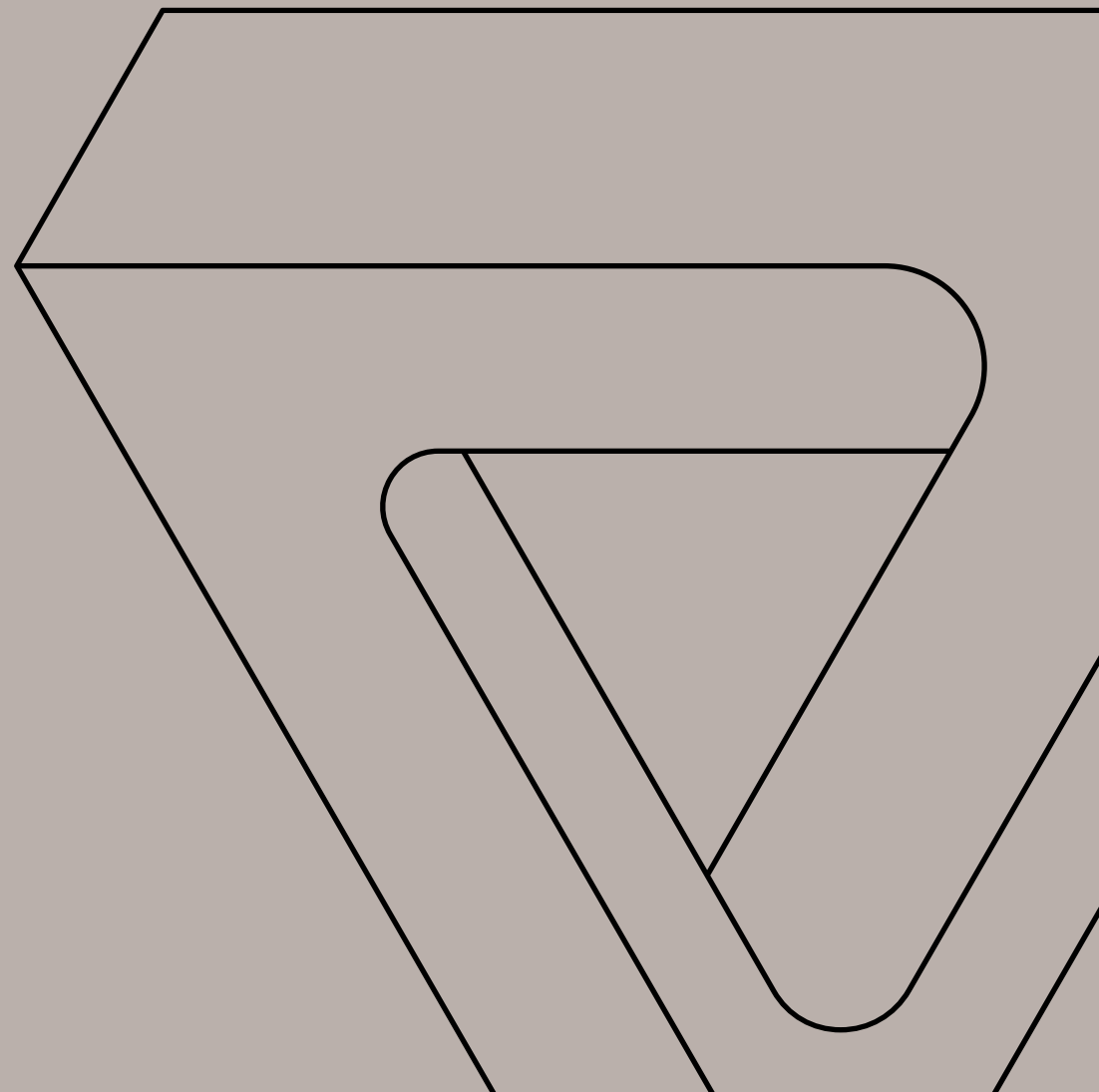

Gfe scheiden in Nederland

In opdracht van het ministerie van
Infrastructuur en Waterstaat

Matthijs de Gier, Judith van Ekeren

10 februari 2025

Inhoud

Samenvatting	<u>slide 4</u>
Algemeen	<u>slide 6</u>
Scheiders van gfe	<u>slide 7</u>
Gestopt met gfe scheiden	<u>slide 9</u>
Nooit gfe gescheiden	<u>slide 10</u>
Verantwoording	<u>slide 11</u>

Samenvatting

In opdracht van Rijkswaterstaat is in dit rapport onderzoek gedaan naar het gebruik van bakjes en/of zakjes voor het inzamelen van groente-, fruit- en etensresten (gfe). In principe worden bioafbreekbare zakjes gebruikt bij het inzamelen van gfe, maar deze zakjes zijn kostbaar en er zijn signalen dat ze niet altijd positief worden beoordeeld. Daarom is het doel te achterhalen of dit daadwerkelijk de ervaring is van degenen die deze zakjes gebruiken, gebruikt hebben of een beeld hebben bij het gebruik, en daarnaast te achterhalen wat deze nadelen dan precies zijn en welk effect deze hebben op het scheidingsgedrag. Aanvullend zijn vragen toegevoegd voor degenen die niet scheiden of gestopt zijn met scheiden, om ook hun ervaringen en motivaties op te halen.

Resultaten

Over het algemeen scheidt 68% zijn gfe, 16% is gestopt met scheiden en nog eens 15% heeft nog nooit gescheiden*. 79% daarvan gebruikt een bakje (met of zonder zakje) en 49% gebruikt een zakje (met of zonder bakje). Van de mensen die op een andere manier scheiden, deponeren de grote meerderheid het direct in de voor gfe bestemde container.

Van de mensen die een bakje en/of zakje gebruiken voor het gfe in de container gaat, is 80% tevreden met het middel. Voor mensen die zakjes gebruiken is dit voor 77% het geval.

Van die wel nadelen ervaart, hebben deze weinig effect op het scheidingsgedrag. 88% van de mensen die ontevredenheid uiten geeft namelijk aan hier niet minder om te scheiden.

Van de 49% die zakjes gebruikt voor het scheiden van hun gfe, ervaart 71% wel eens een van nadelen stank, fruitvliegjes, lekkende zakjes of last van het schoonmaken van het bakje. 40% van de mensen die zakjes gebruiken geeft hierbij aan wel eens last te hebben van lekkende zakjes.

Van de 16% mensen die gestopt zijn met het scheiden van gfe, spelen fruitvliegjes (79%) en stank (77%) hierin de grootste rollen. Ook de moeite rondom het wegbrengen (63%) en lekkende zakjes (50%) waren redenen voor mensen om te stoppen met het scheiden van gfe.

De groep die nooit gfe heeft gescheiden, ziet een drempel vanwege de verwachte fruitvliegjes (82%) en stank (80%). Het aandeel dat dit verwacht is een stuk groter dan het aandeel dat dit daadwerkelijk ervaart voor de groep die wel gfe scheidt. Hiervan heeft namelijk 49% last van fruitvliegjes en slechts 24% van stank.

Resultaten

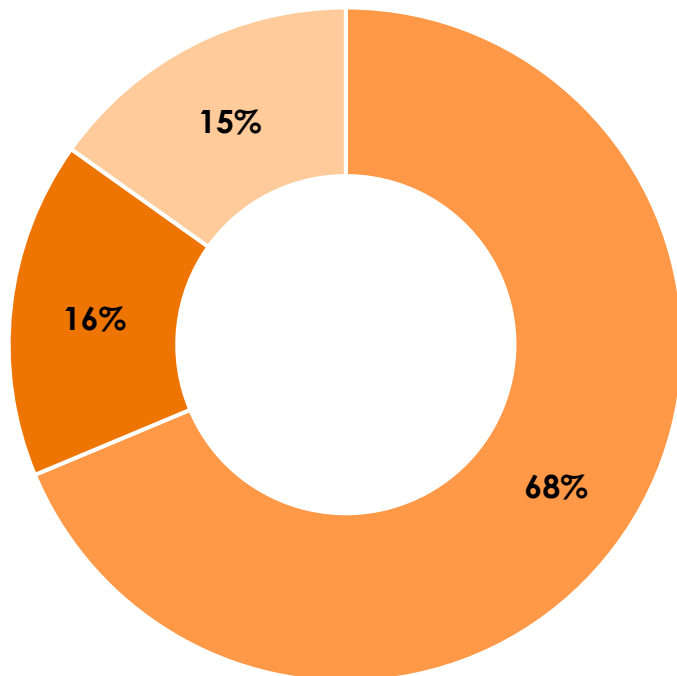
68% scheidt gfe, bijna 50% daarvan gebruikt een zakje

Mensen die onder de diffar vallen scheiden significant vaker (86%) dan mensen die hier niet onder vallen (55%). Wat betreft demografische factoren, zijn de verdelingen in scheiden vrij consistent. Zo zijn er geen sterke verschillen tussen mannen en vrouwen of tussen opleidingsniveau. Wel valt op dat ouderen significant vaker scheiden dan jongeren.

Gfe wordt voornamelijk gescheiden met behulp van een bakje (79%). De overgrote meerderheid van degenen die niet scheiden in een bakje en/of zakje, gooien hun gfe direct in de container.

Gooit zijn gfe gescheiden weg

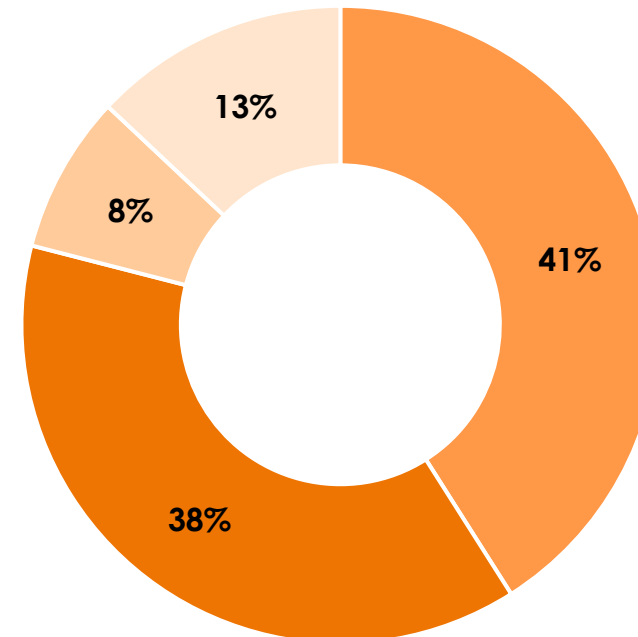
■ Ja ■ Nee, maar heb ik wel gedaan ■ Nee, heb ik nog nooit gedaan

Vraag: Gooi je je gfe gescheiden weg? (n=2.211)

Waarin wordt het gfe gescheiden

■ In een bakje/emmertje met zakje ■ In een bakje/emmertje zonder zakje
■ In een zakje ■ Ergens anders in

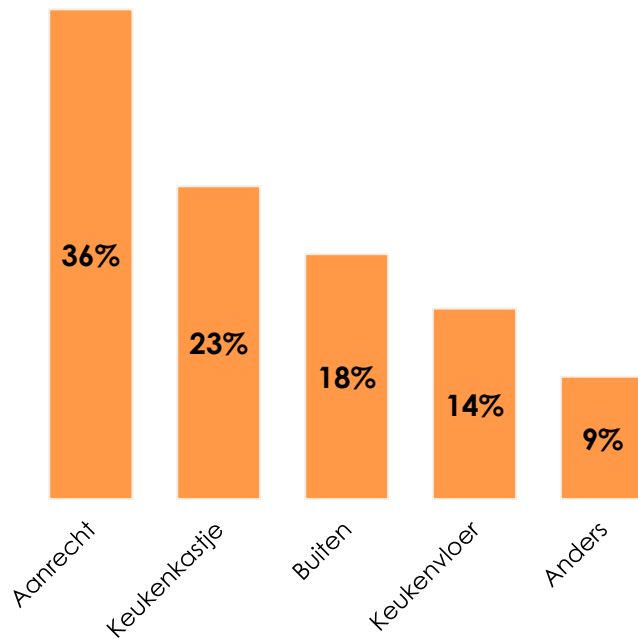
Vraag: Waarin verzamel jij je gfe (n=1.509)

80% tevreden met middel voor het scheiden van gfe

Van de mensen die hun gfe scheiden, heeft 85% een eigen rolcontainer. Dit tegenover 60% van de mensen die gestopt zijn met scheiden. De mensen die gfe scheiden, gebruiken de Calypso (26%) en het Brabantia Sort & Go (19%) het vaakst als oplossing. De oplossingen worden veelal in de keuken bewaard (73%).

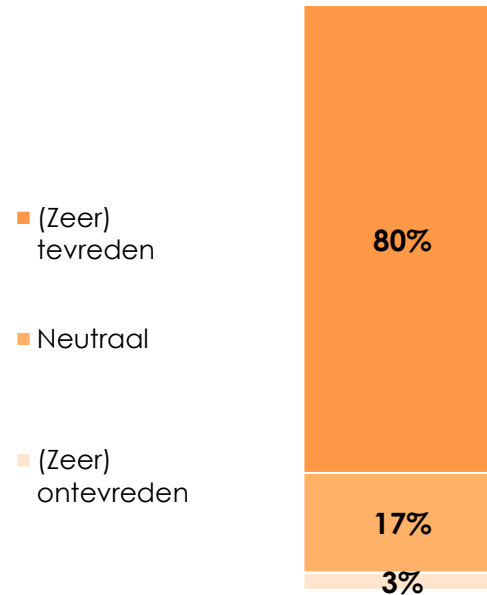
80% van de mensen die gfe scheiden zijn (zeer) tevreden met het middel dat ze gebruiken. Van de mensen die ontevreden zijn, worden hygiëne, stank en de moeite onder andere genoemd als nadelen.

Waar bevindt het middel zich

Vraag: Waar staat jouw middel? (n=1.387)

Tevredenheid met het middel

Vraag: Hoe tevreden ben je met jouw middel? (n=1.387)

Bloemlezing: wat zijn de nadelen die worden ervaren bij het scheiden?

"Je krijgt maden in de zomer, onhygiënisch"

"Steeds moeten legen in de container"

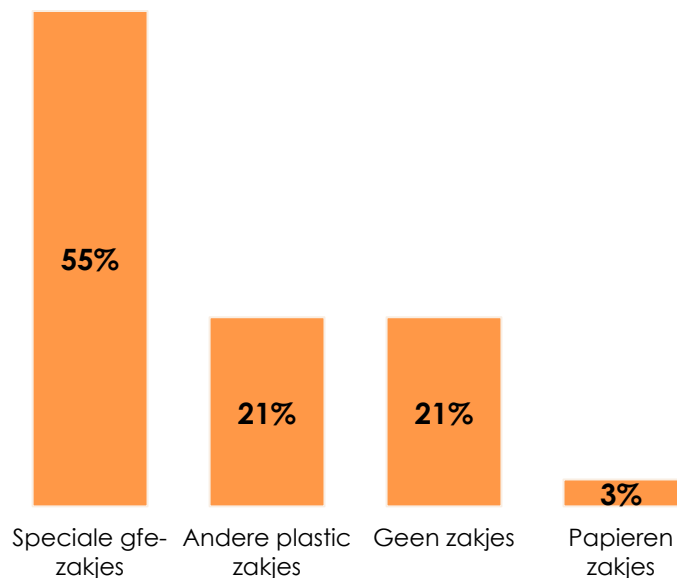
"Komen snel vliegjes in en kan gaan stinken. Ook is het bakje moeilijk schoon te maken"

55% van de mensen die zakjes gebruiken, gebruikt gfe-zakjes

Van de mensen die gfe scheiden, scheidt 84% zowel nat als droog gfe. 55% gebruikt speciale gfe-zakjes. Hierover is 77% tevreden en 4% ontevreden. Van de mensen die ontevreden zijn, wordt het oplossen van het zakje door het vocht van het natte gfe vaker benoemd als nadeel. Dit leidt ertoe dat de zakjes vroegtijdig gaan lekken.

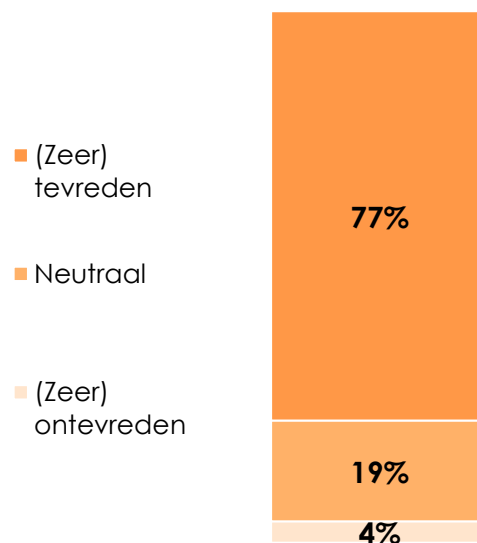
Mensen die plastic zakjes gebruiken hebben het minst last van lekkende zakjes (26%). Bij mensen die gfe-zakjes gebruiken is dit voor 54% het geval, en bij mensen die papieren zakjes gebruiken ervaart 59% dit als nadeel.

Wat voor zakjes worden er gebruikt

Vraag: Gebruik je zakjes voor het gfe in jouw middel? (n=933)

Tevredenheid met de zakjes

Vraag: Hoe tevreden ben je met het gebruik van jouw zakjes (n=733)

Bloemlezing: wat zijn de nadelen die worden ervaren bij het gebruik van de zakjes?

“Het scheurt snel”

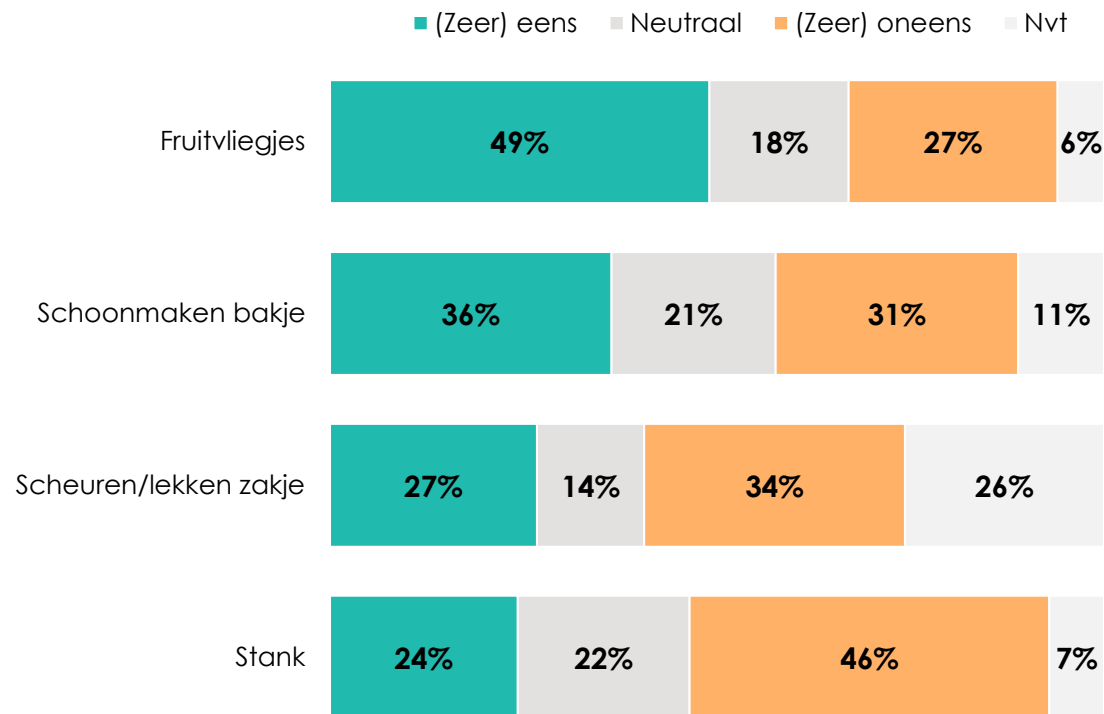
“We proberen zo weinig mogelijk afval te maken/alles te gebruiken. Daardoor kan het zakje soms langer in de afvalcontainer zitten. Dan begint het zakje al uit elkaar te vallen.”

“Ze lossen op door vocht”

Fruitvliegjes ervaren als grootste nadeel voor gfe-scheiders

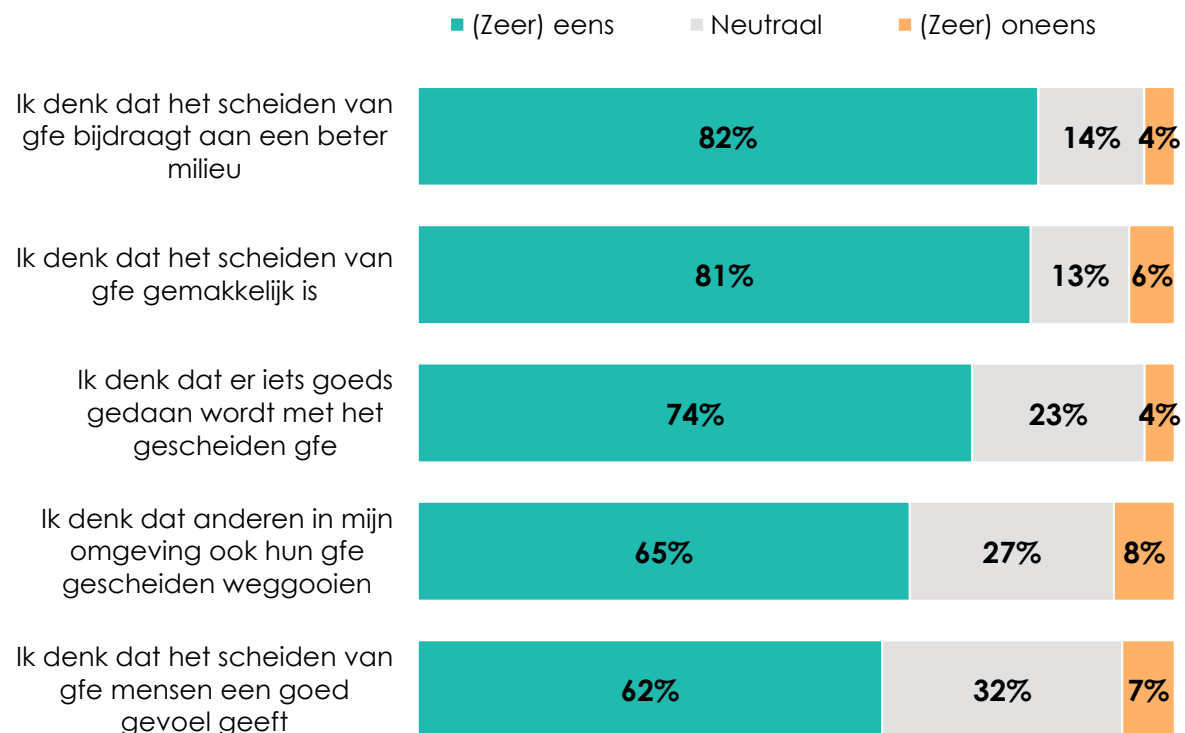
Voor 88% van de mensen die nadelen ervaren bij het scheiden van gfe heeft dit geen invloed op hun scheidingsgedrag. Dit is significant hoger voor mensen die onder de diffar vallen. Voor 4% van deze groep zorgen de nadelen er namelijk voor dat er minder gfe wordt gescheiden, terwijl dit bij de groep die niet onder de diffar valt voor 11% het geval is.

Mate van ervaring met nadelen

Vraag: In hoeverre heb je last van...? (n=1.509)

Opinie scheiden

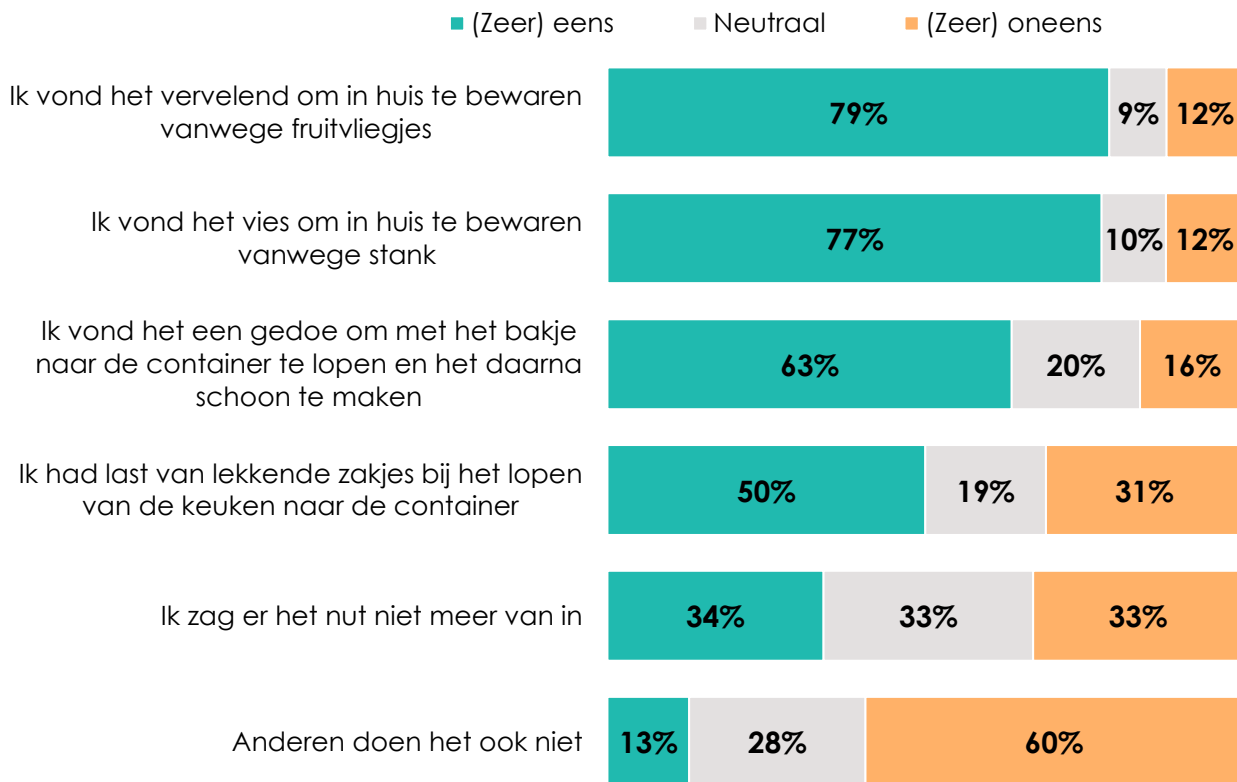

Vraag: Geef aan welke van de volgende situaties op jou van toepassing is (n=1.509)

Mensen vooral gestopt met scheiden vanwege fruitvliegjes en stank

Van de mensen die in de afgelopen twee jaar nog wel eens gfe gescheiden hebben maar zijn gestopt, waren de voornaamste redenen om te stoppen de fruitvliegjes en de stank. Ook gedoe rondom het wegbrengen en lekkende zakjes was een reden voor mensen om te stoppen met het scheiden van gfe. Om deze groep te motiveren om wel weer te gaan scheiden, wordt door henzelf dan ook benoemd dat ze zouden willen dat gfe dichterbij ingeleverd kan worden en vaker opgehaald wordt. Daarnaast zou het helpen als de zakjes gratis worden aangeboden en niet meer lekken.

Redenen om te stoppen met gfe scheiden

Bloemlezing: wat zou deze groep helpen om te gaan scheiden?

“Gratis zakjes die niet lekken”

“Het makkelijker maken om gfe weg te gooien in het centrum”

“Dichter bij huis, zodat je sneller kan legen”

“Me er aan te herinneren waarom het goed is”

“Als de GFE bak vaker zou worden opgehaald”

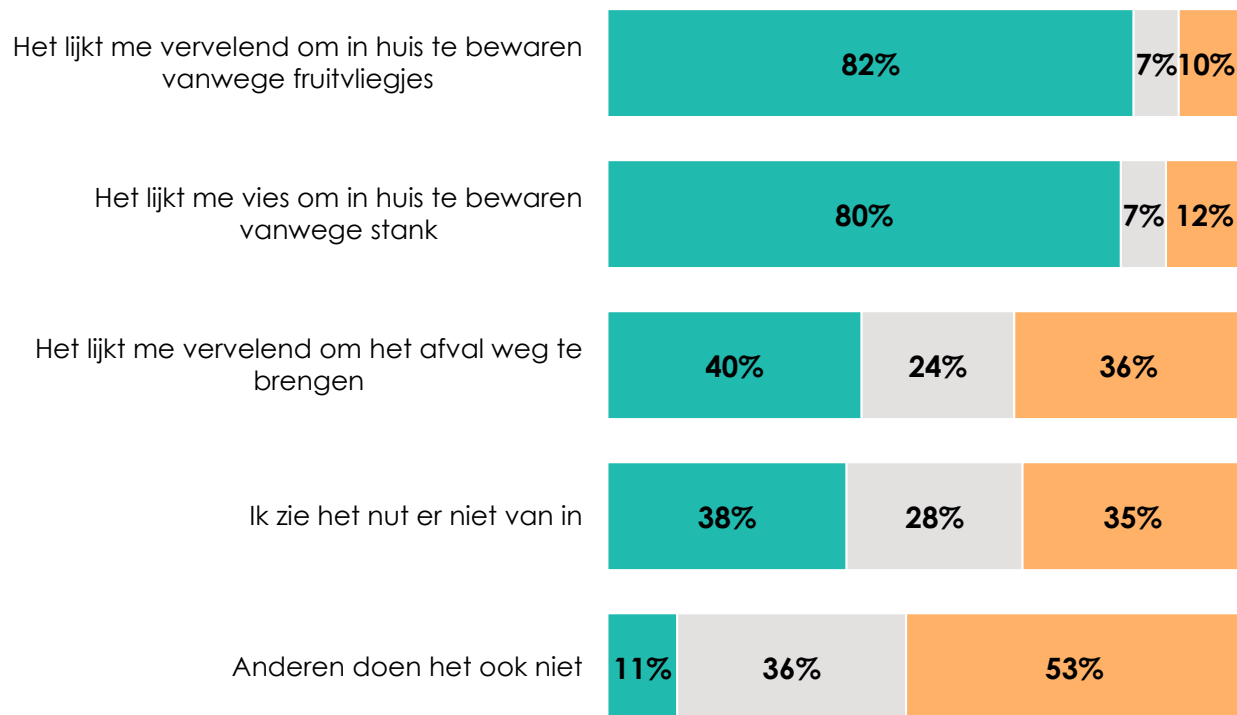
Vraag: In hoeverre speelden de volgende redenen voor jou een rol om te stoppen met het scheiden van gfe? (n=363)

Mensen die nooit scheiden doen dit vooral vanwege verwachte fruitvliegjes en stank

Degenen die nog nooit gfe gescheiden hebben, doen dit vooral niet vanwege hun vermoedens dat ze last zullen hebben van fruitvliegjes (82%) en stank (80%). Dit aandeel ligt iets hoger dan de ervaren nadelen door de groep die gestopt is met scheiden, en een stuk hoger dan de groep die wel gfe scheidt. De groep die nog nooit gescheiden heeft, kan gemotiveerd worden om te scheiden door het afval te kunnen verzamelen zonder fruitvliegjes en stank en door het verhogen van het gemak van het scheiden.

Redenen om niet te scheiden

■ (Zeër) eens ■ Neutraal ■ (Zeër) oneens

Bloemlezing: wat zou deze groep helpen om te gaan scheiden?

“Een afvallemmer in huis die mooi en niet te groot is en alle stank filtert”

“Een afvalcontainer voor meerdere huishoudens”

“Een container dichterbij zou al een oplossing zijn”

“Dat ik het makkelijker thuis kan verzamelen zonder overlast van fruitvliegjes en stank”

“Een biobak kunnen krijgen/kopen”

Vraag: In hoeverre spelen de volgende redenen om geen gfe te scheiden voor jou een rol? ? (n=332)

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording*

Methode	Online
Doelgroep(en)	Nederlandse bevolking 18 jaar en ouder
Steekproefgrootte	N = 2.211
Steekproefbron	NIPObase
Stratificatie/quota's	Quota scheiden en gestopt met scheiden/nooit gescheiden <ul style="list-style-type: none">• Scheiden: 1.509• Nooit gescheiden of gestopt met scheiden: 702
Veldwerkperiode	9 december 2024 tot 5 januari 2025
Vragenlijstlengte	Gemiddeld +/- 3.5 minuten
Open vragen	Ja, letterlijk opgeleverd in Excel format
Vragenlijst	Door RWS gedeeld
Weging	Ja, op geslacht, leeftijd, opleiding en regio.

*Meer gedetailleerde informatie over dit onderzoek is beschikbaar via Matthijs de Gier of Judith van Ekeren